

Egurrezko sareta

Landare igokarietarako.

1. irudia: Zurezko sareta landare igokarientzako laguntza gisa

Datu nagusiak

➤ KOKAPENA:	Kanpoan
➤ BERDETZE MOTA:	Berdetze bertikala, sareta
➤ LANDARETZA:	Landare igokariak
➤ ERAIKUNTZA:	Egurrezko eraikuntza
➤ UREZTAPENA:	Ureztatze automatikoa edo eskuzkoa

Edukia

Landare igokarientzat	1
Datu gakoak	1
Kokapenaren hautaketa	3
Materiala	3
Landaketa	3

Kokapenaren hautaketa

- Instalazio gunearen azalera eta altuera zehaztu
- Zehaztu hormaren gainazalaren gehienezko neurriak (L/Z/A)
→ **sareta/berdeguneen gehienezko tamaina lortzeko** (mantendu ~20 cm-ko distantzia leihotatik)
- Erabaki lur-konexioa edo landare-kutxa landare igokarietarako
- Ebaluatu esposizioa edo argiztapen-baldintzak (adibidez, itzala)
→ **landareen hautaketa egiteko**
- Ureztatzea:
 - Eskuzko ureztatze-langileak (oporraldietan barne)
 - Ur konexioa (ureztatze automatizaturako)
 - Energia konexioa (ureztatze automatizaturako)

Materiala

Eskalatzeko euskarri gisa erabiltzen den egurrezko sareta baterako (**2 x 3 m gutxi gorabehera**), honako material hauek behar dira.

Egurrezko osagaietarako, oro har, tokiko, lantzeko erraza eta iraunkorra den egur mota bat erabiltzea gomendatzen da. Gainazala, ahal bada, leundua eta tratatu gabea izan behar da.

Kanpoko instalazioetarako , egurra eguraldiarekiko erresistentea izan behar da; adibidez, alertzea aukera egokia da. **Barruko erabilerarako** , izeia erabil daiteke.

Berreskuratutako edo soberan dagoen egurra erabiltzea ere aukera bat da. Gainazalaren tratamendu egokiarekin edo erabilera selektiboarekin (adibidez, alderik ederrena kanpora jarri), materialak aurreztu eta eraginkortasunez berrerabili daitezke.

Egurrezko sareta

- **Zurezko ohol karratua ~ 50/80 mm ~ 6 m** – horma-egiturarako
 - 3 pieza 200 cm bakoitzeko (zutoin bertikalak)
- **Listuak ~ 48/28 mm ~ 47 m** – sareta-saretarako
 - 11 pieza, 200 cm-koak (ohol bertikalak)
 - 7 pieza, 300 cm bakoitza (ohol horizontalak)
- **Torlojuak** [d/l mm à diametroa/luzera]
 - 100 pieza 6/50 mm-ko egurrezko torloju (sareta-saretarako)
 - 12 hormako aingura + tapoi (horma motarako egokiak)
- **Metalezko edo egurrezko mutur-tapoiak** muturreko aleen gainazal agerian uzteko

Landatzea

- **Kanpoan:** landare igokariak - euskarri-igokari espezieak, hala nola igokari kiribilduak, igokari kiribilduak, igokari nahasiak edo fruta-espalierra
→ **Kontuz gunearen esposizioari eta hazkuntza motari** – ez erabili bere buruari itsasten zaizkion espezieak!
- Landare igokariak finkatzeko **alanbrea lotzeko**
- **Konposta lurra** edo **landaketa substratua** (lurzorua ordezkatzeko kasuan)
- **Mulch materiala** goiko estaldura lortzeko

Tresnak

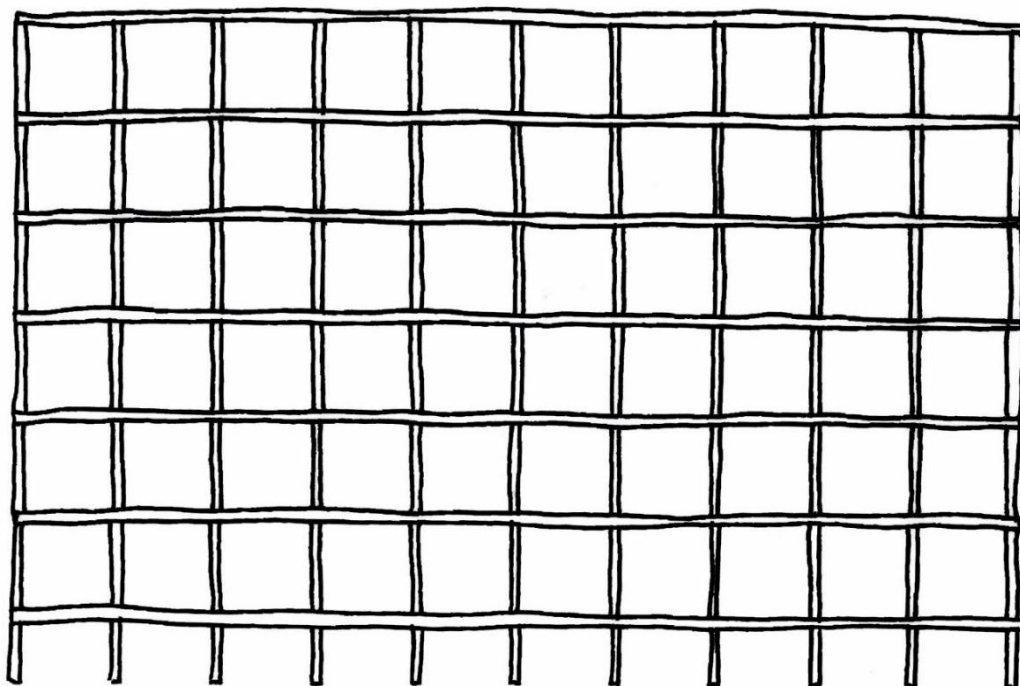
- Zinta metrikoa, erregela tolesgarria
- Markatzeko karratua
- Buru-maila
- Arkatza
- Egur-zerra: zerra zirkularra edo inguratzaile-zerra
- Mailu-zulagailua + zulagailu-puntak (hormako takoietarako)
- Xurgagailua (hormetan zuloak egitean hautsa kentzeko)
- Haririk gabeko zulagailu/bihurkin + punten multzoa eta egurrezko puntak
- Eskailera
- Ureztatzeko ontzia edo lorategiko mahuka

Pausoz pauso

Material guztiak lortu ondoren, prestaketa eta muntaketarekin has zaitezke.

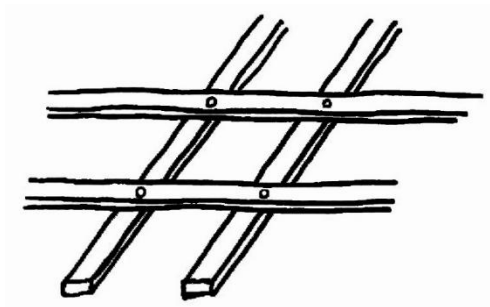
1. urratsa: Plangintza-zirriborroa eta neurriak

Zehaztutako neurri orokorretan oinarrituta, plangintza-zirriborro bat sor daiteke eta osagaien luzera zehatzak kalkula daitezke. Gomendagarria da ebaketa-zerrenda bat prestatzea, egurrezko elementuen neurri eta zuloen posizio guztiekin. Saretaren kanpoko neurriak 2 x 3 metro ingurukoak dira. Listuen arteko tartea 30 cm ingurukoa izan behar da, baina behar izanez gero 50 cm-ra handitu daiteke.

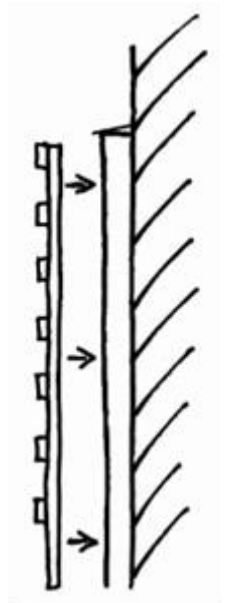
1. irudia: 2 x 3 m inguruko zurezko sarea baten zirriborroa, oholen arteko tartearekin ~ 30 cm

2. urratsa: Egurrezko markoa eraikitzea - Sarta

3. irudia: Listak 90°-ko angeluan torlojatu

1. Jarri **ohol horizontalak** (300 cm) lurrean lauak, elkarrengandik 30 cm inguruko tartearekin, eta paraleloan lerrokatuta.
2. Jarri kanpoko bi **listoi bertikalak** (200 cm) listoi horizontalen gainean lauak, ezkerrean, eskuinean eta goiko ertzean lerrokatuta, eta torlojatu itzazu lekuan (beharrezkoa bada, zulatu aurretik).
- bat **Egiaztatu 90°-ko angelu zehatzak dauden**.
3. Jarri gainerako **listoi bertikalak** gainean lauak, 30 cm inguruko tartearekin, elkarrengandik paraleloan, eta torlojuekin lotu gurutzaketa-puntu guztietan (90°-ko angelua; beharrezkoa bada, zulatu aurretik).

4. irudia: Horman muntatzeko atala

3. urratsa: Horma-egitura muntatzea

Hiru karratuko **zurezko oholak** (50/80 mm) bertikalki horman muntatzen dira, bakoitza lau horma-aingura erabiliz, 1,50 metroko tartearekin. Mantendu gutxienez 20 cm-ko distantzia lurretik eta leihoetatik.

1. **egur** bakoitzean hormako aingurak jartzeko
2. Zuloen posizio zehatzak eta bertikalak horman sartu eta aingura-zuloak egin, adibidez, euskarria lekuan eutsi (maila bat erabiliz) eta posizioak markatu.
3. Garbitu hormako zuloak eta sartu tapoiak eta hormako aingurak
4. Muntatu **zurezko habexkak** horman eta finkatu torlojuak edo hormako aingurak erabiliz
5. Hiru egurrak finkatu ondoren, torlojutu amaitutako **egurrezko sareta** horma-egiturari.
6. Goiko muturreko aleen gainazalak **metalezko xafila** edo **egurrezko ohol batekin estali daitezke**, apur bat inklinatuta.
→ eguraldiaren aurkako babeserako (egurraren eraikuntza-babesa)

4. urratsa: Landatzea

1. Lurrean zuzenean landatzen bada, zulatu sustrai-bolaren tamainaren gutxienez bikoitza den **zulo bat**.
2. Lurzorua kalitate txarrekoa bada, zulatu zulo handiago bat eta bete substratuarekin lurzorua ordezko gisa.
3. Kendu **sustrai-bola** bere haurtzaindegiko lorontzitik eta astiro-astiro marra egin sustraien behealdean (horrek sustraiak hobetzen ditu).
4. Jarri landarea zuloan eta bete **substratuarekin edo konpost lurarekin**.
5. Eskuz ondo sakatu substratua inguru osoan eta betetzen jarraitu.
6. Jarri 3 cm inguruko **mulch materiala** sustrai-bolaren gainean.
7. Lotu **landare igokariak** saretari lotura-material egokia erabiliz.
8. Ureztatu ondo – substratuak ur kantitate handia xurgatzen du hasieran

5. irudia: Landatzea eta ureztatzea

Landareen Zaintza eta Mantentze-lanak

- Eguneroko ikuskapen bisuala Landareak osasuntsu al daude eta ureztatze sistemak behar bezala funtzionatzen al du ?
- Establezimenduaren zaintza:
 - Ureztatzea: Hasieran egunero, gero astean 3 aldiz gutxi gorabehera murriztu
→ Tantaka-hodiek in ureztatze automatizatua gomendatzen da Sustraiak ondo finkatu ondoren → murriztu gehiago astean 1-3 aldiz
 - Gidatu eta lotu kimuak sareta-euskarriara
→ Igotzaile sendo eta kiribilduentzat (adibidez, *Wisteria*), lotu kimuak saretarik paraleloan (kimu berriak agertzen direnean, askatu eta berriro gidatu euskarriarekiko paraleloan)
- Inausketa eta Berriz Landatzea
 - Inausketa egin gehiegi hazi diren kimuak behar izanez gero, edo leihoen inguruko hazkuntza moztu.
 - Moztu nahi ez den hazkuntza, adibidez, teilatu-hodietan edo teilatu-ertzetan
 - Landarea galtzen bada, sustrai-bola osoa kendu eta berriro jarri.
- Aukerako ernalketa
 - Adibidez, udaberrian konpost freskoa aplikatu ongari natural gisa.

6. irudia: Landareen zaintza

7. irudia: Gimnasio bateko eskola-patioan igotzen diren landareak (10 m-ko altuera)

Europar Batasunak finantzatua. Adierazitako iritziak eta ikuspuntuak egilearenak dira soilik, eta ez dute zertan Europar Batasunaren edo OeAD-GmbHren iritziak islatu. Ez Europar Batasunak ezta diru-laguntza eman duen agintaritzak ere ezin dute horien erantzule izan.